

ÖNKORMÁNYZATI HAVILAP

20. ÉVFOLYAM

3700 PÉLDÁNY

WWW.FILAKOVO.SK

A város legnagyobb beruházásai zajlottak

2023-ban a város megváltozott. A milliós projektek a város legnagyobb építési fejlődését biztosították. [4-5. oldal](#)

Díjat kaptak a füleki cserkészek

A helyi Koháry-kúria sikeres felújításáért a füleki cserkészcsapat Szív a tenyéren díjjal részesült. [7. oldal](#)

A 2023-as év a Vármúzeumban

Az elmúlt év a Füleki Vármúzeumban a sikeres rendezvények és projektek éve volt. Összefoglaló. [8. oldal](#)

Agócs Attila: Kockáztattunk, de az eredmény fantasztikus

Az új év első számában hagyományosan Agócs Attila polgármesterrel szoktunk interjút közölni. Vele értékeljük a 2023-as évet, és eláruljuk az önkormányzat jövő évi terveit.

A tavalyi interjúban Ön meglehetősen optimista volt. Arról beszélt, hogy nem enged a frusztrációnak, és hogy nehéz év elé nézünk ugyan, ám eddig mindig sikeresen zártuk az esztendőt, s most is így lesz. Ezt az új évet is hasonló hangulatban kezd, vagy a tavalyi kifogta a „szelet a vitorlákból”?

Nem fogta ki. Igazam lett abban, hogy keményen kell dolgozni, és a szerencse azoknak kedvez, akik felkészültek. Kemény év volt, vállaltunk néhány költségvetési kockázatot, de végül minden fantasztikusan sikerült. 2019-20 után azt mondtuk, ez a fejlődési csúcunk, amely soha többé nem fog megismétlődni. Hát, tavaly sikerült megdupláznunk.

A 2022-es őszi választásokat követően Ön már túl van az új képviselő-testülettel való munka első évén. Annyira „zökkenőmentesen” alakult az együttműködés, ahogyan az kívülről látszik? Nem tapasztaltunk konfliktusokat, nem látszik ellenzék.

A képviselőtestület egységes. Ez nem jelenti azt, hogy egyeseknek nem lehet eltérő véleményük bizonyos dolgokról, ám ezzel nem az üléseken a kamerák előtt kell foglalkozni. A testületi üléseket számos találkozó előzi meg, ahol ezeket a dolgokat megbeszéljük, esetleg vitatkozhatunk is, és végül konszenzusra jutunk.

Az év folyamán azonban a Szövetség párt, amelynek a képviselők és Ön is tagja volt, kettészakadt. A képviselők egy része tag maradt, mások, mint Ön is, kiléptek. Ez nem nyomta rá bélyegét a hangulatra vagy a személyes kapcsolatokra a város vezetését illetően?

Úgy gondolom, nem. El tudunk vonatkoztatni az országos politikától, képesek vagyunk különböztetni azt a regionálistól. Megyei önkormányzati képviselőink az egész országban, köztük én is, a Szövetség frakcióiban maradtak.

Egész évben az infláció és a nehéz gazdasági helyzet volt a téma. Fülek azonban története során a legtöbb beruházási projektet valósította meg egy év alatt. Ezek összértéke kb. elérte a 6 millió eurót, ez egykor a város teljes éves költ-

ségvetését jelentette. Nem terhelték meg túlságosan a város kasszáját?

Nem. Fontos megérteni, hogy a város költségvetési kiadásai két részből állnak. Az egyik a tőkekiadás, amely a beruházásokra és fejlesztésekre szánt pénzeszközöket jelenti, a másik a folyó kiadás, amely a város működését szolgálja. Az önkormányzat tényleges működésére vonatkozó folyó költségvetésben voltak problémáink. Különösen az előző kormány döntései miatt (ilyen az adóbónusz vagy az új kötelezettségek az önkormányzatok számára), amelyek a város bevételeiben hiányt okoztak, az állam nem fedezte őket. A fővárosi költségvetésbe sikerült külső forrásokat bevonnunk európai vagy állami támogatásokból. Itt szeretném hangsúlyozni, hogy ezt a pénzt nem lehet más célra felhasználni. Ami azt jelenti, hogy ha valaki úgy gondolja, amennyiben tavaly kevesebbet építkeztünk volna, akkor nem kellett volna díjakat emelnünk, az téved. Ezt a pénzt nem tudnánk a város mindennapi működésére fordítani. A beruházások költségeinek egy részét hitelből fedeztük, de ez sem jelentett túlzott hitelterhet a városnak. Jelenleg körülbelül 31 százalékon állunk, ami a többi önkormányzattal összevetve is megszokott átlag.

Sok minden épült - felújították a belváros lakótömbök közötti területét, a lakosok új járdákat kaptak a papréti városrészben, elkészült az ipari övezetbe vezető kerékpárút második szakasza, megoldódott a vízellátás és a csatornarendszer bővítése a váralján... Talán a legfontosabb projekt azonban az ipari csarnok építése volt. Ez rekordidő alatt készült el. Hogyan zajlott a tényleges megvalósítás?

Ahhoz képest, hogy a projekt időtartama körülbelül hat év volt, maga az építkezés nagyon rövid ideig tartott. A semmiből, egy romos telken, kevesebb mint nyolc hónap alatt felépítettünk egy gyönyörű épületet infrastruktúrával együtt. Ehhez hozzájárult az is, hogy a kivitelező felelősségteljesen, a határidőket betartva és nagyon profi módon dolgozott.

Milyen stádiumban vannak ma az engedélyezési eljárások? Van kilátás befektetőre?

Ez egy nagyon bonyolult komplexum az új építés és a barnamezős építkezés összes hátrányával. A csarnok és az irodaépület mellett

van még egy különálló tisztítómű, transzformátorállomás, bekötőút stb. Ezért az engedélyezés öt különálló folyamatból áll, amelyek közül négyet már sikeresen lezártunk. Már csak a végső jóváhagyás van hátra, amelynek március végére kell meglennie. Ekkor tudjuk majd kérelmezni a költségek megtérítését, amiből visszafizetjük az áthidaló kölcsönt, s így több százezer eurót tudunk befektetni a további fejlesztéseinkbe. A befektető keresésének is külön fázisai lesznek. A megyével közösen már most, az engedélyezési eljárás végéhez közeledve ebbe is belevágunk. Addig is rendeznünk kell a megyével a tulajdonviszonyokat, hiszen a megye 400 000 eurót fektetett be az adminisztratív épületbe. Egyeztetünk a beruházónak szóló pályázat kiírásáról. Feltételezem, hogy ez legkésőbb a megyei testület márciusi vagy májusi ülésén kerül terítékre. Akkor fogjuk kiírni a tényleges pályázatot, de az első komoly jelentkezők már nézegetik a helyiségeket.

A legutóbbi interjúban azt mondta, hogy a városnak gondjai lesznek a fűtéssel és a világitással, különösen Igor Matovič kormányának önkormányzatokat sújtó döntései miatt. Voltak fűtési és világitási problémáink?

Ilyenek talán nem, bár intézményeinkkel együtt e téren is hoztunk költségcsökkentő döntéseket. Inkább nagyon felelősségteljesen kellett átgondolnunk, mit engedhetünk meg magunknak, mivel járulunk hozzá a város életéhez - hány és milyen rendezvényt tudunk támogatni, tudjuk-e támogatni a Nyugdíjas Klub néhány színházi előadásra való kirándulását... Még a legapróbb tételre is kétszer meg kellett gondolnunk. Végül sikerült elég jól kijönnünk ebből. Köszönet minden szerve-

folytatás a címlapról

zetünknek és intézményünknek, melyek roppant felelősségteljesen jártak el.

Ez a kihívásokkal teli időszak hátráltatta-e bármilyen módon a város vagy az önkormányzat működését?

2023-ban nem is annyira. Inkább idén lesz hatása. Számos kiszervezett szolgáltatást csökkentettünk, amelyeket mostantól saját munkatársaink fognak végezni. Például az adósoknak szóló felszólításokat már nem a posta, hanem a mi munkatársaink fogják kézbesíteni. Az egész rendszer átalakításával és egyes státuszok összevonásával elkerültük az elbocsátásokat, például a nyugdíjazások után nem vettünk fel új óvónőket, hanem egyes osztályokat összevontunk.

Ön a VFOT (ZMOS) tanácsának tagja. Próbálta már ezt az említett szervezet által megoldani?

Folyamatosan foglalkozunk ott a helyzettel. Sikerült némi kompenzációt elérnünk az energiaárak emelkedése miatt, de a rendszert úgy alakították ki, hogy kevesen tudtak belőle meríteni. Nekünk talán pár tíz euró jutott. Végül a kormány ígéretet tett az önkormányzatoknak a lakosságszám-

nak megfelelő támogatásra, most tárgyalunk róla, mekkora csomagot fog erre elkülöníteni.

Tehát úgy hiszi, hogy az új kormány valóban segíteni fogja az önkormányzatokat valamilyen módon? Már új költségvetésük van, és konkrét kormányzati beavatkozást még nem jelentettek be.

A számok makacs dolgok, valahogyan ki kell egyenlíteniük a különbséget. Nem csak arról van szó, hogy a reprezentációs költségeken spórolhatunk-e azzal, hogy nem rendezünk városi bált vagy nem tartunk nagy koncerteket. Több ezer kompetenciánk és szolgáltatásunk van, amelyeket a polgároknak kell nyújtanunk. Ha nem akarjuk ezeket megnyirbálni, akkor az államnak szisztematikusan rendeznie kell a dolgot, nem hagyhat minket elbukni. Akkor ki dolgozna helyettünk?

Ez az Ön harmadik ciklusa. Eddig az Ön munkája elsősorban a beruházási projektekhez kapcsolódott. Ez idén is így lesz, vagy az építési projekteken kívül másra is szeretne összpontosítani?

Az év végéig két darab milliós nagyságrendű projektet nyújtottunk be. Az egyik a Koháry Alapiskola átfogó rekonstrukciója volt, beleértve a sportpályákat is, végül nem lesz aktuális, mert

az új miniszter az egész pályázatot törölte. Módosítják, így át kell dolgoznunk a projektünket, és újra be kell nyújtanunk. Jobban áll a városháza 2,5 millió eurós felújítása, úgy néz ki, hogy sikeresek lehetünk. Emellett a Besztercebányai Megyei Önkormányzat integrált területfejlesztési stratégiájának témáin dolgozunk. Három erre vonatkozó projektünk van regionális szinten jóváhagyva - a parkban lévő tó revitalizációja, a felső vár felújítása és a művelődési központ épületének megfelelő pályázati kiírásokat, és attól fogva prioritásként fogjuk őket kezelni. További 8-10 projekt van készen a fiókban, és „vadászni” fogunk a pályázatokra. Így akarjuk rendbe tenni a várost. Más témákkal szintén foglalkozunk, például a város sportkoncepcióján is dolgozunk, hogy újja szervezzük a város sportját, rendszerszerűvé tegyük, és biztosítsuk a fenntartható fejlődését.

Mit tart a legnagyobb elmaradásnak, miben kellene idén jobban teljesíteni?

Természetesen az évek során az ember hallja a kritikákat. Hallottunk a parkban történt vandalizmusról, majd a park elkerítéséről, amit nem mindenki tartott jó

megoldásnak. Néhány polgár a kamerarendszert szeretne volna oda kiterjeszteni. Egy nyolc hektáros területet azonban nem tudunk teljes mértékben ellenőrizni. Emellett folyamatos problémákkal küzdünk a város hátrányos helyzetű lakosainak lakhatási gondjaival kapcsolatban. Ők a lakástulajdonosi társulások által kerültek bajba. Az ő biztonságukkal az építési hatóság segítségével foglalkozunk, tűzbiztonsági vizsgálatot végzünk... A törvényeink azonban rosszul vannak megalkotva ahhoz, hogy jobban bele tudjunk avatkozni az ilyen közösségek tevékenységébe. Sok kapacitást fordítunk erre, de a kérdés nagyon bonyolult.

Hogyan szeretné majd értékelni a 2024-es évet a jövő évi interjúban?

Szeretném elmondani, hogy megőriztük a város teljes intézményhálózatát és a szolgáltatások színvonalát is. Például az előző évben hatszor kaszáltunk, és továbbra is hetente kétszer gyűjtöttük össze a lakótelepekről a hulladékot. A szomszédos falvakban és városokban ez ma már nem természetes. Örülök, ha tovább fejlesztjük a várost, ha sikerül a mai szinten tartani a rendszert.

Mikuš Kováčsová Klaudia,
ford.: za

Az önkormányzat felemelte az egyes illetékeket

A volt kormányok döntései súlyosan érintették az önkormányzatok költségvetéseit. Ezért Füleken 2024-ben sem kerülhető el az adók és illetékek emelése. A változások leginkább az ingatlanadó, elsősorban a nagyobb vállalkozók (üzemek) esetében, valamint a háztartási hulladék elszállításáért fizetendő illetéket érintik.

Amint azt Agócs Attila polgármester elmagyarázta, a város az emelésre a városi kassza jelentős bevételkiesései miatt kényszerül. „A jogszabályi helyzet önkormányzati szempontból az utóbbi években rendkívül kedvezőtlenül alakult. A gondot a Matovič-kormány adóbónuszt érintő határozatai okozták, amely az önkormányzatoktól és megyéktől évi százmilliókat vont el. Egyúttal új kötelezettségeink lettek, mint az oktatásügyi és önkormányzati dolgozók fizetésének emelése, miközben az állam ezeket a kiadásainkat nem fedez-

te.” – magyarázta a polgármester, hozzátéve, hogy Füle esetében ez mintegy fél millió eurós bevételkiesést okozott. „Ennek legalább részleges fedezésére kénytelenek voltunk az egyes illetékeket felemelni.”

Az első terület, amelynél az önkormányzat díjat emelt, a háztartási hulladék elszállítása. Szlovákiában a polgármester szerint a jogszabályozás úgy van beállítva, hogy a hulladéklerakásért fizetendő díjak évről évre emelkednek. „Eközben a konyhai hulladék gyűjtési kötelezettségét is bevezették, és a háztartási hulladék mechanikai-biológiai kezelési kötelezettsége is vár ránk. Mindez befolyásolja a hulladékszállítás végösszegét.” A személyenkénti 39,50 euróról így a város évi 46,50 euróra emelte az illetéket, ami a polgármester szerint még mindig nem fedezi a város teljes költségeit.

Az adóemelés következő területé az ingatlanadó, valamint a köz-

terület használatáért fizetendő díj. „A már említett tényezőkön kívül az is kedvezőtlenül érintett bennünket, hogy a népszámlálásnál a lakosság számában a 10 000 fős küszöb alá estünk, ami a telkek értékének csökkentését okozta adózásnál.” – magyarázta a polgármester. Hozzátette, hogy a város a környező városokhoz képest, hosszútávon nagyon alacsony szinten tartotta az adókat. „Most ezt úgy állítottuk be, hogy valahol Poltár és Losonc közötti szinten leszünk, ami megfelel a városunk méretének és a lakosság számának.” Az adók átlagosan 30-50 százalékban emelkednek. Egy 70 négyzetméteres lakással rendelkező család esetén ez évi 10 euróról 17 euróra való emelést jelent. Egy 120 négyzetméteres családi ház esetén ez 23 euróról 31 euróra történő emelést eredményez. Az emelés leginkább az ipari övezetben dolgozó vállalkozókat érinti majd.

Az illetékek az oktatásügyben is emelkedtek. Az óvodák és művészeti alapiskola esetében az emelés havi 2-3 euró körül mozog, ennél jelentősebb az iskolai kluboknál, ahol a város a polgármester szerint mindeddig az illetékeket nagyjából a környező települések átlagának fele alatt tartotta. „A költségvetésünkre az oktatásügyi döntések is negatívan hatnak. Mint például az a határozat, amely az 5 éves gyerekek óvodakötelezettségét írja elő, amiért mi a törvény szerint nem szedhetünk illetéket. Miközben azt a juttatást, amit utánuk az államtól kapunk nem költhetjük az óvodák napi működésére, például az óvónők bérére vagy energiára, csak játékokra vagy technikára. Mivel az óvodásaink 45 százalékát 5 éves gyerekek alkotják, ez esetünkben óriási kiesést jelent az óvodák napi működését tekintve.” – zárta le.

Mikuš Kováčsová Klaudia,
ford et

ROVAT: A képviselő-testület december 14-i üléséről

Az ülés hivatalos megnyitása, a napirendi pontok jóváhagyása, a határozat-előkészítő bizottság, a jegyzőkönyvvezető, valamint a jegyzőkönyv-hitelesítők megválasztása után a gyűlés a képviselői interpellációkkal folytatódott. Rubint képviselő rákérdezett a Sávolyi út sorompó mögötti közvilágításának üzembe helyezésére, ami a kerékpárút befejezése óta nem működik. Kérte továbbá a Sznf utca megtisztítását a várnál, mivel ágak lógnak ki belőle. A világitásról Agócs polgármester elmondta, hogy az energiaszolgáltatóra várnak, akinek a mérőórát kell felszerelnie. Ezt a bizottsági javaslatok értékelése követte, melyet hagyományosan Visnyai alpolgármester terjesztett elő. Ezek a város honlapján elérhetők. E pont keretében jóváhagyták, hogy Miroslav Janšto helyébe Deák Tamás lépjen a régiófejlesztési, vállalkozói és idegenforgalmi bizottságban. Az ülés az iskolák oktató-nevelő tevékenységéről szóló, a 2022/2023-as tanévet érintő jelentések terjedelmes anyagának megtárgyalásával folytatódott. Ezt a napirendi pontot Ardamica Zorán, az oktatási osztály vezetője ismertette, az egyes iskolák eredményeiről azok igazgatói számoltak be. Az anyagok a város honlapján hozzáférhetőek.

Rövid szünet után az ülés a levegő védelméről és a légszennyezésért fizetendő illetékekről szóló 6/2023 sz. általánosan kötelező érvényű rendelet jóváhagyásával folytatódott. A rendelet a 2023 júliusi új jogszabályokhoz igazodik. A rendeletben módosultak a légszennyezést végző vállalkozók által fizetendő illetékek is. Az illetékek 10 éve változatlanok voltak. Az új 50 százalékos növelés mintegy 60 helyi vállalkozót érint. Ezt követően a képviselők jóváhagyták a háztartási hulladék és a kisméretű építési hulladék Fülek város területén való kezeléséről szóló 7/2023 sz. általánosan kötelező érvényű rendeletet. A változás elsősorban a konyhai hulladékgyűjtő-rendszer frissítésében következett be. A polgármester hozzátette, hogy márciustól kampányt kell indítani a családi házak komposztálóinak ingyenes átvételére, amelyeket sokan máig nem vettek át.

A képviselők jóváhagyták továbbá a 10/2023 önkormányzati rendeletet is, amely a város területén történő kutyatartás feltételeiről szóló 11/2016 sz. rendeletet egészíti ki és módosítja. A 9/2023 sz. jóváhagyott rendelet a városi fenntartású iskolák és iskolai létesítmények költségeinek részleges megtérítéséhez nyújtott hozzájárulás összegéről rendelkező 1/2023 sz. önkormányzati rendelet két cikkét módosította. A folyamatos energia- és költségemelés miatt módosították a juttatásokat.

Ezt követően a Városi Rendőrség parancsnoka ismertette a 2023 III. negyedéről szóló jelentést. Munkájukra az adott időszakban háttal volt a „MOPS” működésének átmeneti szüneteltetése. A részletes jelentés a város honlapján van közzétéve. Az ülés a 2024-es városi költségvetési támogatások jóváhagyásával foly-

tatódott (a szervezetek és a támogatások jegyzéke a 6. oldalon – a szerk. megj.). Visnyai, Nagy és Kerekes képviselők, akik a szervezetekben érintettek, nem vettek részt a támogatásokról szóló szavazásban. Ezt követően a kulturális csoportok kérvényeiről is döntöttek, amelyek kérték felvételüket a város támogatásával működők sorába (részletes jegyzék a 6. oldalon – a szerk. megj.).

A következő napirendi pont a városi szervek 2024 I. félévére vonatkozó munkatervének, valamint a város vagyongazdálkodási alapelveinek jóváhagyása volt. Az alapelvek a községi vagyongazdálkodásról szóló T.gy. 138/1991 sz. törvényének 2023 novemberi módosításához alkalmazkodtak, amely a községi vagyongazdálkodás és vagyonátruházás alkalmazási gyakorlatának igényeire reagál. A változások részletei a város honlapján vannak közzétéve. A képviselők jóváhagyták továbbá a 8/2023 sz. önkormányzati rendeletet is, amely a helyi adókról szóló 4/2018 sz. rendeletet egészíti ki és módosítja. A rendelet a közterület (pl. teraszok, mobilgarázsok stb.) használatáért fizetendő díjak emelésére terjed ki. A háztartási hulladékért fizetendő díjak évi 39,50-ról 46,50 euróra emelkedtek, az emelés így 17,72 %-ot tesz ki. A hulladék elhelyezése és ártalmatlanítása évről-évre növekszik, ezért a városnak is emelnie kell a díjon. A polgármester hozzátette, hogy jelenleg a kommunális hulladék lerakaton történő ártalmatlanítását célzó közbeszerzés zajlik, amelynek tárgyát a hulladék hulladéklerakóhelyen való elhelyezésének 2024-es évi ára képezi. A nyertes árajánlattól függően a háztartási hulladék helyi illetékének javasolt nagysága csökkentésre vagy megszüntetésre kerülhet. A polgármester hozzátette, hogy ebből az emelésből egyetlen euró sem marad a város pénztárában, minden a hulladékgazdálkodásra megy. Hozzáfűzte, hogy a város nagy igyekezetet fejt ki a fizetési hátralékkal rendelkezők számának csökkentése és a hátralékok behajtása terén, mégpedig végrehajtással, a hagyatéki eljárásba való jelentkezéssel, a gépjárművezetői engedély elkobzásával és további „hangya munkával”. A nyilvántartott „nemfizetők” egy része közben külföldön él és nem termel hulladékot, de hivatalosan nincsenek kijelentkezve. Mintegy 800 személy állandó lakóhelye csak „Fülek Város”, így nehezen elérhetőek és ellenőrizhetőek. Azonban a város rendszeresen foglalkozik a témával és egyre szisztematikusabban hajtja be a hátralékokat. Az ingatlanadóról szóló 11/2023 sz. önkormányzati rendelet keretében emelték az adókat. Erre a lépésre a város a volt kormány azon döntése miatt szánta el magát, amely miatt jelentősen csökkent az önkormányzatok bevétele. A természetes személyek esetében az adóemelés nem lesz túl jelentős, háromszobás lakás esetében 10-ről 17 euró lesz. Jelentősebb emelés csak a jogi személyeket, elsősorban a gyárakat érinti majd. A környező városokkal összehasonlítva azonban a díj az emelést követően is sokkal alacsonyabb. A polgármester

hozzátette, hogy az önkormányzatnak a kormány intézkedései miatt összességében húzni a nadrágszíjat, a kulturális rendezvények megvalósítása terén is, valamint a hivatalos és a városi szervezeteket érintő további megszorító intézkedések bevezetésével.

Az ülés a főellenőr asszony beszámolójával folytatódott az ellenőrzési tevékenységének eredményeiről, valamint ismertette 2024 első fél évi tevékenységi tervét. A beszámoló elérhető a város honlapján. A képviselők jóváhagyták a 2023-as városi költségvetés módosítását is, amely az alapiskolák költségvetési igényeivel és a dotációs szervezetek pénzügyi eszközeinek átcsoportosításával foglalkozott. A módosítás a város jóváhagyott költségvetésén belül az egyes költségvetési eszközök átcsoportosítását is érintette, miközben a város összebevétele és összkiadása nem módosult (a részletes átcsoportosítások a város honlapján megtalálhatók).

Az ülés fontos pontját képezte a város 2024-es költségvetésének jóváhagyása, kitekintve a 2025-ös és 2026-os évre is. Az önkormányzat 2024-ben 11 388 732 euró összeggel számol a bevétel és kiadás oldalán is. A tervezett folyó költségvetés így kiegyenlített, a tőkekölségvetés pedig többlettel számol. A teljes kiadás és bevétel 13 227 272 euróban számszerűsített. Ehhez a főellenőr asszony is elmondta a véleményét, aki a 2024-es költségvetés elfogadását, valamint a 2025-ös és 2026-os költségvetés tudomásulvételét javasolta a képviselőknek. A polgármester hozzáfűzte, hogy fejlesztés lesz, mivel a város nyáron százezres visszafizetéseket kap a befejezett projektekből, amelyeket majd fejlesztésekre fordít. Ezek a költségvetésben egyelőre nem szerepelnek, mivel nem tudják előre pontosan számszerűsíteni. Hozzátette, hogy a már benyújtott projektek biztatóak, ezért a városnak valószínűleg sikerül további külső forrásokhoz jutnia. Nagyobb gondja lesz a városnak a napi működéssel (fűtés, világítás, fizetések...), mivel a visszafizetett összegek nem használhatók fel a város napi működésére. Minden bizottság a költségvetés kifogások nélküli jóváhagyását javasolta, a képviselők egyhangúlag megszavazták azt.

Ezt követően a város vagyoni jogi dolgait érintő napirendi pont következett. Az egyes napirendi pontokhoz az anyagok a város honlapján vannak közzétéve. A város aktuális dolgait érintve, bejelentették Títton Viktória visszatérését a szülési szabadságról, így ismét ő tölti be a Vármúzeum igazgatói posztját. A vitában nem hangzott el képviselői hozzászólás. A gyűlés végén a polgármester megköszönte a képviselők egész éves munkáját, kívánságát fejezte ki, hogy pihenjenek és élvezzék ki az ünnepeket családi körben. Kellemes ünnepeket kívánt és berekesztette az ülést.

A tanácskozás minden jegyzőkönyve, határozata, munkaanyaga, valamint vágatlan videófelvétele megtalálható a város honlapján: www.filakovo.sk.

Mikuš Kováčová Klaudia, ford.: et

Füleken 2023 a legnagyobb beruházások éve volt

Az új év kezdetével hagyományosan mérlegre tesszük az előzőt. Füleken a 2023-as esztendőt hatalmas építési boom jellemezte. A város működését érintő önkormányzati finanszírozási problémák dacára sikerült több millió eurót összegyűjteni beruházási célokra. Ennek eredményeként tavaly mintegy 6 millió eurót fektettek be Füleken, ami az elmúlt évtizedek legnagyobb beruházási boomját jelenti.

A hatalmas városi beruházások mellett az Államvasutak is befektetett a füleki infrastruktúrába. A fő állomás ideiglenes bezárásáról szóló döntés után 2022 decembere és 2023 januárja folyamán

megkezdte a leromlott állapotú megálló épületének felújítását. A teljes rekonstrukció magában foglalta a tető és a nyílászárók cseréjét, a szaniterjek javítását,

a belső vakolást, a fal- és mennyezetfestést, a padlózat cseréjét, a vezetékek, a fűtés és a homlokzat javítását összesen 410 000 euró értékben.

Az év elején megkezdődtek a munkálatok az FTC stadionjában is. A sikeres projektnak köszön-

hetően február és március hónapokban új öltözőkkel bővült a vendégek és a hazai csapat számára, valamint egy új rendelővel. A város 10 000 eurót kapott a Szlovák Labdarúgó-szövetségtől a projektre.

atlan állapotával foglalkozott. Ebben az épületrészben találhatóak az irodák, az iskolai büfé, a tantestületi szoba, a toalett, az előcsarnok, a porta és a pedellus műhelye.

Április folyamán az önkormányzat a papréti alapiskola A pavilonja tetőburkolatának tartha-

Az önkormányzat 40 000 eurót fordított a káreset megszüntetésére.

A Koháry-kúria homlokzatának májusban befejezett rekonstrukciója ugyancsak jelentős siker volt a tavalyi beruházások sorában. A siker mögött a Szlovákiai Magyar Cserkészszövetség 47. Koháry Ist-

ván Cserkészcsapata áll, amelynek ebben az épületben van a székhelye. Tagjai közel húsz éve saját erőből javítják a kúriát. Sikerült 114 000 eurós külső támogatást szerezniük, hogy megvásárol-

hassák az addig nem az ő tulajdonukban lévő kúria megmaradt részét, és helyreállíthassák a homlokzatát. A csapat erőfeszítéseinek és a sikeres felújításnak köszönhetően a kúria fennmarad a jövő nemzedékei számára.

A legnagyobb építési boom a városban a nyár folyamán zajlott. Július óta szinte egyszerre indult Füleki több sikeres projektjének megvalósítása. Ezek egyike volt a Sládkovič, a Vasúti és a Park utca közötti közterületek komplex felújítása, amelyre a város

közel 494 000 euró összegű támogatást kapott az IROP-tól. A lakosok ma már új játszótérnek, felújított burkolt területeknek és parkolóknak, több mint 1800 m² megújult járdának, közvilágításnak és megújult zöldterületeknek örülhetnek.

A nyáron az önkormányzat megkezdte a kerékpárút második szakaszának építését is, amely a városi parktól az ipari övezet mellett halad. Ehhez a Szlovák Köztársaság Befektetési, Régiófejlesztési és Informatizációért Felelős Minisztériumától 187 000 eurós támogatást kapott. A kerékpárút új, 292,30 mé-

ter hosszú szakasza két sávval rendelkezik a gyalogosok és a kerékpárosok számára. Az akadálymentesítésnek köszönhetően a fogyatékkal élők számára is biztonságos közlekedést tesz lehetővé. Az új közvilágításon kívül az elektromos kerékpárok töltőállványaival ellátott bicikliparkoló is épült.

Ugyancsak építkezés zaja hallatszott a papréti lakótelepről, ahol az önkormányzat a bérházak közötti összes járdát felújította. Ehhez a Belügyminisztérium Emberi Erőforrások Operatív Programjából kapott támogatást közel 433 000

euró értékben. A projekt részeként a Város felújította az összes meglévő járdát a lakótömbök között – beleértve a fő és az összekötő szakaszokat, valamint a tömbházak bejárataihoz vezetőket – majdnem két kilométer hosszan.

közel 200 személy egy része emésztőgödröket használt, más része csak únbudit. Az esővíz nincs elvezetve, így csapadékos időben azok a kutak is szennyeződnek, melyek a lakosság

A beruházások sora a váraljára szintén kiterjedt, ahol a Jilemnický, Puskin és Šverma utcák vízvezeték- és csatornarendszerének bővítésére irányuló projekt valósult meg. Addig az ott élő

egyetlen ivóvízforrását jelentik. Erre a célra a Városnak mintegy 331 000 euró értékben sikerült támogatást szereznie az Emberi Erőforrások Operatív Programból.

Az augusztusi Városnapokon hivatalosan átadták a városi park új bejáratát és annak teljes kerítését. A történelmi kapu másolata és az előtte fekvő felújított közterület már egy esztétikusabb bejárat élményét nyújtja a látogatóknak, a park elkeríté-

sétől pedig nagyobb biztonságot, tulajdonvédelmet és energiamegtakarítást remél a Város. Az új kerítés szakasz 1,4 kilométer hosszú. A parkot éjszakára zárják. A projekt teljes ára 230 000 euró volt, ezt az önkormányzat saját költségvetéséből fizette.

Talán a legfontosabb stratégiai beruházás az ipari övezet egy részének revitalizációja volt, amelyen a Város az elmúlt hat évben dolgozott. Október 20-án az önkormányzat ünnepélyesen átadta az elkészült gyártócsarnokot a hozzá tartozó adminisztratív épülettel és infrastruktúrával. A beruházás teljes értékét mintegy 4,05 millió euróban állapították meg. Az önkormányzatnak ösz-

szesen mintegy 3,5 millió eurót sikerült elnyernie az Európai Regionális Fejlesztési Alapból és a Szlovák Köztársaság állami költségvetéséből, 400 000 euróval pedig a Besztercebányai Megye Önkormányzat beruházóként járult hozzá. Jelenleg az engedélyezési folyamatok zajlanak, valamint az előkészületek egy olyan befektető bevonására, amely új munkahelyeket teremtené a városban.

A nagy beruházások mellett az elmúlt évben az utak és a burkolt területek hagyományos aszfaltozására is sor került. A helyi utak felújítása október első napjaiban kezdődött a Kalajvölgy utcával. Az úttest 3390 m²-en teljesen új aszfaltburkolatot kapott. A Hősök téren fekvő, gimnázium előtti terület is jelentős változáson ment át október hónapban. A tér összekötő útja

már régóta nagyon rossz műszaki állapotban volt. Ezért a macskaköveket aszfaltburkolatra cserélték, a csomópont forgalmi rendjét módosították. Új szigeteket építettek az egyértelmű kanyarodás érdekében, új járdát alakítottak ki, amelyet zöldsáv választ el a forgalmas autóúttól. Fülekek összesen mintegy 141 000 eurót fektetett be e két helyszínen.

Ősz végén a Város megkezdte a gimnázium mögötti parkban található sportpályák rekonstrukcióját. Ehhez a Szlovák Köztársaság Befektetési, Régiófejlesztési és Informatizációért Felelős Minisztériumától közel 163 000 eurós támogatást kapott. A projektet az önkormányzat úgy dolgozta ki, hogy a területet több sportág

számára is használhatóvá tegye. A legnagyobb pálya teljesen felújított aszfaltburkolata mellett az új kapuk mögött védőhálóval ellátott acélszerkezetek, kosárlabdapalánkok, kézilabdakapuk és teniszszalpok kerültek kihelyezésre. A többfunkciós pálya mögötti területet több gördeszkás betonelemmel egészítették ki. Új felszerelést telepítettek, új növényzetet ültettek, rendezték a terepet. A projekt befejezési határideje 2023 vége volt. A közönség tehát majd tavasztól, kedvezőbb időjárás idején élvezheti majd teljes mértékben a felújított sportpályákat.

A városi képviselő-testület január 15-i üléséről

Az ülés hivatalos megnyitása után a polgármester sikerekben gazdag új évet kívánt a jelenlévőknek. Ezt követte a napirendi pontok jóváhagyása, a határozat-előkészítő bizottság, a jegyzőkönyvvezető, valamint a jegyzőkönyv-hitelesítők megválasztása. Az ülés az összehívott tárgyalás fő pontjával, a VÚB banktól felvett áthidaló befektetési hitel lejáratát idejének meghosszabbítására tett javaslatlal folytatódott, amely kölcsönt a város az ipari csarnok és az ahhoz tartozó infrastruktúra kiépítésére irányuló projekt finanszírozására igényelt 1 950 000 euró értékben. A városnak kb. egymillió eurót kell még letöltesztenie, amelyet a jóváhagyott támogatásból finanszíroz majd. A hitel véglejáratának eredeti időpontját a bank a szerződés kötés-kor 2024.1.31-re határozta meg. A jelenlegi fejlemények szerint

azonban a költségterítést (a több mint 1,6 millió eurónyi jóváhagyott támogatást) csak ezen dátum után kapja meg a város. Ebből kifolyólag a városvezetés az áthidaló hitel lejáratát idejének 2024. június végéig történő meghosszabbítását javasolta, fenntartva a korábbi visszafizetés lehetőségét a támogatási összeg korábbi folyósítása esetében. A képviselők jóváhagyták a javaslatot.

Végezetül a polgármester részletebben tájékoztatót arról, hogy a pályázat kolaudációs folyamatainak melyik szakaszában tartanak, illetve beszámolt a potenciális befektető megkeresésének időkeretéről. Ezt követően megköszönte a jelenlévők idejét, és az ülést lezárta.

A tanácskozás minden jegyzőkönyve, határozata, munkaanyaga, valamint vágtatlan videófelvétele megtalálható a város honlapján: www.filakovo.sk.

A dupla oldalt készítette: Mikuš Kováčová Klaudia, ford: za, dk, dp

A 2024-es városi költségvetésből nyújtott támogatások

A városi képviselő-testület decemberi ülésén szavaztak a képviselők a város költségvetéséből a polgári társulások részére nyújtott, 700 eurót meghaladó támogatásokról. A 700 eurónál kisebb összegű támogatásokat már korábban jóváhagyta saját hatáskörével élve a városi tanács és a polgármester.

A polgármester döntési jogába tartozó támogatások (kérvények 350 euróig):

- Nyugdíjas Egyesület Füleki Alapszervezete 350 €

A városi tanács által jóváhagyott támogatások (kérvények 351 eurótól 700 euróig):

- OZ Slobodný cval-Szabad Vágta PT 400 €
- Pro Futuro 600 €
- KULTIKON PT 600 €
- Kultfeszt PT 400 €
- IN-NOVA PT 600 €

A városi képviselő-testület által jóváhagyott támogatások (kérvények 701 eurótól):

- MADOM PT 1800 €
- Zene Határok Nélkül PT 600 €
- e-Talentum PT 800 €
- Csemadok ASZ 2300 €
- MINORITA ZA VŠETKÝCH 600 €
- Iuvenis Neogradiensis 5000 €
- Füleki FTC PT 120 000 €
- ŠK NOVOHRAD PT 600 €
- Szlovákiai Magyar Cserkészszövetség – Zväz skautov maďarskej národnosti 1000 €
- Filleck Knights 300 €

A Füleki Város támogatásával működő kultúregyesületek (a VMK költségvetéséből):

- Melódia Női Kar 2715 €
- Pro Kultúra Füleki Férfikar 2715 €
- Zsákszínház 1300 €
- Jánošík Néptáncgyűttes és Jánošík Gyermek-néptáncgyűttes 1950 €
- Kis Rakonca Gyermek-néptáncgyűttes 1885 €
- Foncsik Énekegyűttes 1300 €

kmk

Az elővárosi autóbussz-közlekedés új rendszere

Az új évtől Besztercebánya megyében új rendszer szerint utazunk. Érvénybe lépett a BBSK Integrált Közlekedési Rendszere (IDS BBSK), amelynek keretében az utasok a menetjegyek kedvezményes formáit vehetik igénybe. A megvásárolt útvonalon az utas bármely megállóban fel- és leszállhat, ami az elővárosi autóbussz-közlekedés korszerűsítését és áttekinthetőségét hozza magával.

A rendszeresen utazók számára bérletek vásárlásával új utazási lehetőségek nyílnak. Ezekkel időt és pénzt is megtakaríthatnak, miközben mentesülnek az egy útra érvényes menetjegyek gyakori vásárlásától. A bérleteket az utasok az IDS BBSK webáruházában vagy az ügyfélközpontok segítségével válthatják meg (járásunkban a losonci autóbusszállomáson, a szerző megj.), az aktuális közlekedési, illetve bankkártyájukra, miután azt az IDS BBSK webáruházába beregisztrálták. Ugyanott tölthetik fel az egyenlegüket is – az autóbusszban már nem lesz rá mód.

Ha valakinek egyik jelenlegi

Fotó: BBSK

kártya sem felelne meg, az IDS BBSK webáruházból egy virtuális IDS kártyát is letölthet, amely QR kód formájában működik majd – a QR kódot a járművezető jegykezelő berendezésével beolvasva ugyanolyan lehetőségei lesznek, mint a fizikai közlekedési kártyákkal.

Az alkalmasszerűen utazóknak lehetőségük van egyszeri menetjegy megvásárlására közvetlenül a járművezetőnél készpénzben vagy legújabbanként bankkártyával is. Bankkártyával történő fizetés esetén az alaptarifához képest 10 %-os kedvezménnyel utazhatnak.

A következő újdonság a szeniorokat érinti – a 70 év felettiek 2024. január 1-től ingyenesen utazhatnak. Elég felmutatni a személyazonosító okmányt a járművezetőnek az autóbusszban, az ingyenes utazáshoz semmi másra nem lesz szükségük.

kmk, forrás: Ivana Krkošková (IDS BBSK). Ford.: et

A láncon tartott kutyáért az új évtől bírság fenyeget!

2024. január 1-től tilos a kutyákat láncon tartani, tekintet nélkül a korukra. A törvény hatálya így a 2022. január 1. után született kutyákról, amelyeket az utóbbi két évben tilos volt megkötni, minden kutyára kiterjedt. A Sloboda zvierat állatvédő szervezet tájékoztató erről.

A kutyák láncon tartásának tilalmáról szóló törvényt a kormány még 2021-ben fogadta el. Az idősebb kutyák tulajdonosainak 2024 januárjáig volt idejük megfelelő körülményeket teremteni a kutyák lánc nélküli tartásához, bebiztosított, körülkerített területen. Felügyelet mellett, rövid időre ki lehet kötni az ebet, amíg a lakterét (kennelt stb.) takarítják, illetve etetik, vagy kezelik a kutyát. Ez alól kivételt csak a szolgálati (rendőrség, katonaság, vámosok vagy igazságügyi őrség) céljaira, illetve különleges (mentő, pásztor, vadász, hegyimentő vagy „SBS”) célokra kiképzett kutyák

megkötése képezi. Azonban ezek megkötése is csak a kiképzés, őrzés vagy a kutya munkatevékenysége idejére korlátozódik.

Jelenleg megkötni csak olyan veszélyes kutya tartható, amely a múltban valakit megsebzett vagy megharapott. Azonban ez sem érvényes a vemhes vagy szoptató nőtény, beteg kutya vagy 6 hónaposnál fiatalabb kölyökkutya esetén.

A tilalom megszegéséért természetes személyek 300 euróig terjedő bírsággal büntethetők, jogi személyek és természetes személy – vállalkozók esetén az összeg 400 euró és 3 500 euró között mozoghat. A jogszabály betartásának ellenőrzésére és a jogorvoslás biztosítására a Regionális állat-egészségügyi és élelmiszerügyi szolgálat (RVPS) jogosult, ahová a nyilvánosság online is jelentheti az egyes eseteket. Bővebben a www.svps.sk oldalon.

kmk, ford.: et

STAND UP COMEDY CENTRAL COMEDY

ARANYOSI PÉTER

A Covid Maszktól Ársapkáig

2024. MÁRCIUS 1. | 19:00
VMK FÜLEK | MSKS FILAKOVO

Belépődíj | Vstupné: 13€

ONLINE: www.kultura.filakovo.sk

Gyere velünk játszani!

A Triumvirátus Gyűjtők Klubja sok szeretettel meghívja a videojátékok, valamint a társasjátékok és kártyajátékok kedvelőit az első füleki Gamedayre, amelyre 2024. 2. 24-én (szombaton) kerül sor 10:00 és 19:00 óra között a Városi Művelődési Központban. A látogatók a nap folyamán modern és retró konzolokon videojátékokat játszhatnak, érdekes társasjátékokat próbálhatnak ki, fényképezkedhetnek a helyi

cosplayerekkel, de az anime történetéről is számos érdekességet tudhatnak meg.

A Candy shop a látogatókat a világ különböző pontjairól származó különleges édeségekkel és italokkal várja, a Tulnar bolt pedig a társasjátékok bemutatóján kívül lehetőséget kínál azok megvásárlására is, valamint a gyűjtőkártyák nagy választékával is szolgál.

VMK

Szív a tenyéren díjjal tüntették ki a füleki cserkészeket

Besztercebánya megyében a füleki cserkészcsapat érdemelte ki a Szív a tenyéren 2023 elnevezésű díjat, amelyet a Koháry-kúria felújításáért kaptak. Az országos díjátadó márciusban kerül sor.

A Szív a tenyéren díj kiemelkedő önkénteseknek, valamint olyan egyéneknek és közösségeknek ítélik oda, akik tevékenységeikkel másokat segítenek a közösségi élet különböző szféráiban. E díjátadási hagyomány Szlovákiában mintegy húszéves múltra tekint vissza. „Az elismerés küldetése és célja külön köszönet kinyilvánítása azok felé, akik szabadidejükben találnak időt arra, hogy másoknak segítsenek, ott, ahol arra éppen szükség van. A nevezéseket immár tizenhetedik alkalommal fogadta az Önkéntesség Központja is, amely a díjazás szervezője Besztercebánya megyében”, említi a szervezet honlapján Cochová Silvia, az Önkéntesség Központja n. sz. igazgatója. A megyei önkéntes központok 2023-ban rekordszámú, 346 érvényes nominációt kaptak, ebből 37 nevezés és 13 díj átadása a besztercebányai megyéhez kötődik.

Az önkéntesek és az önkéntes pályázatok díjazása a megyei központokban 2023 novemberében és decemberében zajlott. A díjátadó ünnepségre megyénkben december 8-án került sor a zólyomi Jozef

Gregor Tajovský Színházban. Az Önkéntes család/csoport kategóriában a füleki 47. sz. Koháry István cserkészcsapat lett a Szív a tenyéren 2023 győztese Besztercebánya megyében. A díjat a közösségük székhelyeként szolgáló Koháry-kúria helyreállításán végzett hosszan tartó munkájukért, és ezen műemlék megmentése érdekében vállalt lankadatlan elkötelezettségükért kapták a cserkészek. Közel húszéves erőfeszítéseikről a Füleki Hírlap februári számában (2023) megjelent cikkünkben számoltunk be részletesen, amely a www.filakovo.sk honlapon továbbra is elérhető.

A Szív a tenyéren 2023 országos díjátadó március 13-án kerül sor Pozsonyban.

Ciferová Iveta, ford.: dk, dp

Gameday

GYERE VELÜNK JÁTSZANI!

Amit kínálunk:

- Az egész nap folyamán retró és új játékkonzolokon lehet játszani, mint pl. **Playstation 5, Xbox series X és Nintendo switch**
- Érdekes **társasjátékokkal** is játszhat
- Fényképezkedhetsz **cosplayerekkel** és ikonikus filmes fegyverekkel (Star wars, Gyűrűk ura és Harry Potter)
- Különböző társasjátékokat és pl. **Pokémon, Magic the gathering, Flesh and blood** gyűjtőkártyákat vásárolhatsz a Tulnar boltban köszönhetően
- A világ különböző pontjairól származó különleges finomságokat vásárolhatsz a **Candy shop**nak köszönhetően
- 13:00 „Az én hőszöm” képzőművészeti pályázat eredményhirdetése
- 15:00 Előadás az anime történetéről

HELYSZÍN ÉS IDŐPONT

FÜLEKI VÁROSI MŰVELŐDÉSI KÖZPONT

2024.2.24. 10:00 - 19:00

BELÉPŐDÍJ TETSZÉS SZERINT

SZERVEZŐ: TÁRSZERVEZŐ: PARTNEREK: **TULNAR**

Jelentős rendezvények Füleken 2024 februárjában

02. 03.	„Banyabál” Helyszín: Városi Művelődési Központ Szervező: Banyatársulat Fülek	19:00
02. 09.	XXIII. Nemzetközi Magyar Fotószalon – a Magyar Fotóművészek Világszövetségének vándorkiállítása Helyszín: Városi Honismereti Múzeum – galéria Szervező: Füleki Vármúzeum és a Magyar Fotóművészek Világszövetsége	17:00
02. 10.	Hagyományos magyar bál Helyszín: Városi Művelődési Központ Szervező: Csemadok Füleki Alapszervezet	19:00
02. 16.	Hangterápia tibeti és kristály hangtálakkal Helyszín: Füleki Városi Könyvtár Szervező: Füleki Vármúzeum	16:30
02. 22.	Szászi Zoltán „13 – Mesék, novellák, történetek” c. könyvének bemutatója A szerzővel Ardamica Zorán beszélget Helyszín: Füleki Városi Könyvtár Szervező: Füleki Vármúzeum	16:30
02. 24.	Gameday Gyere velünk játszani! Helyszín: Városi Művelődési Központ Szervező: Triumvirátus Gyűjtők Klubja Társzervező: Városi Művelődési Központ	10:00 - 19:00
03. 01.	A covidmaszktól ársapkaig Aranyosi Péter önálló estje Helyszín: Városi Művelődési Központ Szervező: Authentica – Kultúra határok nélkül Társzervező: Városi Művelődési Központ	19:00

* A szervezők fenntartják a műsorváltozás jogát.

A Füleki Vármúzeum eseményei és tevékenységei 2023-ban

Az intézmény tevékenységéről, rendezvényeiről és egyéb eseményeiről a nyilvánosság folyamatosan tájékozódhat a FVM Facebook-oldalán és honlapján. Ebben a számban a már megszokott módon összefoglalva közöljük részlegeink elmúlt évi tevékenységeit. A Városi Könyvtárban több író-olvasó találkozót is sikerült megvalósítanunk. Az érdeklődők már februárban meghallgathatták Vadkerti Lőrinc ferences szerzetes marokkói missziójáról szóló érdekes beszámolóját. Március végén és április elején került sor a jól ismert Andersen Éjszakája rendezvényre, majd a hónap végén Šoltés Tomáš Tinkerral beszélgethettek az olvasók. Májusban a VMK-val együttműködve a füleki zománccgyárról szóló film vetítésére és a filmprodukció szerzőivel való beszélgetésre került sor. Júniusban Zolcer János író és Frič Anton segítségnyújtó aktivista voltak a könyvtár vendégei, októberben pedig Gaál Lajos mutatta be új, a rimaszombati cserkészlet történetét feldolgozó könyvét. A könyvtár ismét új kiadványokkal bővült három projektnek köszönhetően. Az előző évben benyújtott, sikeres pályázatnak köszönhetően 191 darab gyermekeknek szóló szépirodalmi és ismeretterjesztő kiadvánnyal gazdagodott a könyvtár, melyek megvásárlását közforrásból a Szlovák Művészeti Alap támogatta. A 2023-as évben az intézmény egy újabb, a Szlovák Művészeti Alaphoz benyújtott eredményes pályázattal büszkélkedhet, az év végéig 1384,67 euró értékben sikerült 100 új – felnőtt olvasóknak szánt – szépirodalmi művet vásárolni. A könyvtárat érintő harmadik pályázatnak köszönhetően a Kisebbségi Kulturális Alap (KULTMINOR) anyagi támogatásával 222 tematikailag különböző magyar nyelvű kötettel gyarapodott a bibliotéka kínálata (2314,28 euró értékben).

Az év kezdetén a Városi Honismereti Múzeumban a galéria nedves falainak javítására került sor. A 2023-as év első kiállítása a XXII. Magyar Nemzetközi Fotószalon volt, mely márciusban nyílt a felújított kiállítóteremben. A Múzeumok és Galériák Éjszaká-

ja elnevezésű rendezvény keretein belül Kamil Jurašek eperjesi festő és grafikus speciális foszforeszkáló festékekkel készült „kettős képeiből” összeállított tárlatát tekinthették meg a látogatók. A zólyomi Erdészeti és Faipari Múzeum júniusi játékkiállítását minden korosztályt elvarázsolta. Augusztusban Balázs Alfréd akadémikus festőművész jubileumi kiállítása, az év végén pedig Jutka Rona holland fotóművész tárlata nyílt meg. 2023-ban 1396 érdeklődő vonzott be a múzeum.

Március 15-én vette kezdetét a turistaidény a várban. A szezon végéig összesen 27.739 látogató kereste fel az erődítményt, ebből a külföldi turisták aránya 54% volt. Hagyományos rendezvényeink idén sem maradtak el, úgy mint a Múzeumok és Galériák Éjszakája, vagy a szeptemberben megrendezett XXIII. Füleki Várjátékok, amely a Besztercebányai Megyei Önkormányzat és a Kisebbségi Kulturális Alap anyagi támogatásával valósult meg. Két időszaki kiállítás nyílt a Bebek-torony ötödik szintjén. Az első során posztereket és plakátillusztrációkat tekinthettek meg a látogatók, amelyeket a modern történelemben propagációs, véleményformálási, háborúellenes és propagandacélokra használtak. Ezt követte a költő, Petőfi Sándor születésének 200. évfordulója alkalmából rendezett tárlat, amely egy kiállításláncolat részeként az évad végéig volt megtekinthető. Az intézmény alkalmazottai idén is részt vettek a Múzeumok Fesztiválján, amelyet ezúttal Kassán rendeztek meg. Nagy megtiszteltetés volt az intézmény számára, hogy Arany Gombostű díjban részesült, hiszen a füleki vár a Google-felhasználók értékelése alapján Besztercebánya megye vára in belül az első helyen végzett. A Szlovák Művészeti Alap 2022-es anyagi támogatásának jóvoltából 2023-ban sikeresen befejeződött egy áttört faragású lóca restaurálása. A gyűjteménygyarapítási tevékenység keretében két pályázati kérvényt nyújtott be az intézmény gyűjteményi tárgyak vásárlására a Szlovák Művészeti Alaphoz, mindkettő sikeres volt, így a Vármúzeum 4827 euró

támogatásban részesült. Ennek köszönhetően a füleki gyárakban készült egykori termékekkel, valamint a katalinhutai üveggyárban, főként a 19. században és a 20. század elején készült használati és dísz tárgyakkal sikerült bővíteni a gyűjteményt.

Az elmúlt évben a tudományos és kutatási tevékenység főként régészeti munkálatokra irányult. Az év első ásatása a somoskői vár előzetes feltárásának befejezése és lezárása volt. A márciusban induló következő ásatás Szécsényköváciban zajlott, amely egy újkori fegyverekből álló leletegyüttes véletlenszerű felfedezését követően vált szükségsszerűvé. Áprilisban mentőásatást végeztünk a zsípi református templom külterületén, melynek során két sírt tártak fel, elsődrendű bizonyítékot szerezve ezzel a templom melletti temető létezéséről. A nyári hónapokban két régészeti mentőásatás is zajlott: egy ház megépülése során a divényi vár közelében, illetve a füleki vár alatt lévő Magyar Ház udvarán található tájékoztató táblák kihelyezése és fedett pihenőhely építése folyamán. Mindkét kutatásról elmondható, hogy különösebben érdekes leletek nem kerültek elő. Az utolsó, novemberben befejezett kutatás az ipolygalsi római katolikus templom belterében zajlott, felszínre hozva a templom különböző építési szakaszainak töredékeit, míg a tárgyi leletek közül különös figyelmet érdemel az értékes kincslelet – 139 darab arany és ezüst pénzérme a 16. századból.

Az intézmény tevékenységeit illetően előadások is zajlottak 2023-ban. Áprilisban nyílt a „Füleki cigány zenészek és zenekarok” c. kiállítás a Pécsi Tudományegyetem Romológia és Nevelésszociológia Tanszékén, amely keretében előadás hangzott el az adott témában. Továbbá Illés Gábor, a FVM munkatársa a Petőfi Sándor születésének 200. évfordulója alkalmából megrendezett kiállítás kapcsán két előadást is tartott, mégpedig Visegrádon és a rimaszombati Gömör-Kishonti Múzeumban. Az év vége felé a gyűjteménygyarapítási bizottság jóváhagyta az előterjesztett értékes tárgyak – elsősorban a 2020-

ban végzett kutatások során előkerült régészeti leletek, valamint egyéb jelentős értékű tárgyak, melyek beszerzésére az intézmény a következő években tervez pályázatokat beadni – gyűjteménybe való besorolását. Ezen kívül jóvá lett hagyva a már említett ipolygalsi arany és ezüst pénzérmék gyűjteménybe kerülése, melyek között vannak egyedi darabok is, ezen belül egy olyan érme, amely az első ismert leletnek számít. Októberben a városi önkormányzat szervezésében várszépítő brigádra került sor. Mintegy 50 önkéntes – a Városi Hivatal, a Közhasznú Szolgáltatások és a Vármúzeum munkatársai, az önkéntes tűzoltók, városi rendőrök, az Oppidum egyesület tagjai és fiatal cserkészek – nagy mennyiségű, bokros növényzetet, illetve gazt távolított el a várfalokról.

A FVM részlegeként működő NTK munkatársai az év folyamán az információszolgáltatás és ajándéktárgyak árusítása mellett cikket fordítottak és szerkesztettek a Füleki Hírlapba, promóciós anyagokat készítettek, gondoskodtak az általuk kezelt weblapok és az idegenforgalmi szolgáltatások adatbázisainak frissítéséről, valamint több, idegenforgalmi témájú online iskolázáson vettek részt. Bekapcsolódtak az intézmény által szervezett rendezvények és kiállítások megvalósításába és népszerűsítésébe, az év elején pedig a budapesti Utazás idegenforgalmi kiállításon képviselték városunkat.

A Vármúzeum munkatársai 2024-re is érdekes kiállításokkal és programokkal készülnek, amelyekre jó egészséget, sikereket és tartalmas élményeket kívánva mindenkit szeretettel várnak!

Budai Valéria, ford.: dp, dk

„Üdvözlünk az óvodánkban kedves Mikulás”

December, mint eddig minden évben Mikulás-várással és a karácsonyi ünnepekre való készülődéssel telt. Nem unatkoztunk egy kicsit sem, a Mikulás megérkezett, fellépésekkel, színházi élményekkel – Hófehérke, gazdagodtak a gyerekek. December elején motoros Mikulástól kaptak ajándékot a gyerekek, a füleki „Filleck Knights” csapatától. Énekekkel, versekkel köszönték meg az édességcsomagot. Köszönjük nekik és az ADIENT cégnek is a támogatást. December 6-án a Mikulás szokásához híven megajándékozta az óvoda gyermekeit, akik már nagyon várták őt, versekkel, dalokkal készültek, még rajzoltak is neki. December 10-én a nagycsoportosok a VMK épületében köszöntötték a nyugdíjasokat karácsonyi összeállítással. Az alapiskolások is meglepték az ovisokat kedves karácsonyi műsorukkal. Köszönjük a Papréti AI valamint az Iskola Utcai AI diákjainak a színvonalas előadást. Ebben az évben is bekapcsolódtunk a „Mennyi szeretet fér el egy cipősdobozba” kihívásba. Az elkészített ajándékdobozokat a gyerekek az óvónőikkel együtt adták át a Nefelejcs Idősek Otthona lakóinak, rövid műsorral egybekötve. A hónap közepe táján meglátogatt minket Mács Kati néni a Kultúraért Gömörben és Gömörön Túl PT megbízásából és egy interaktív, érdekes mesét adott elő Hófehérke címmel. A Štúr Utcai Óvoda is műsort készített a szülők és érdeklődők részére december 15-én a városi piacon megrendezett karácsonyi vásárra. Az óvónők és a gyerekek által készített apró ajándékok megvásárlásával tudták a szülők támogatni az óvodát. És egy jó hír is érkezett karácsony előtt, sikerült nyerni 1000 eurót „Az örömeért olvasunk” pályázatból, amit könyvek megvásárlására, és az olvasósarkok bővítésére használunk fel.

Michala Balážová, ford: Timea Krpelanová

A digitális felszereltség használatát iskolai koordinátor, az inkluzív oktatást pedagógiai asszisztensek segítik a Koháryban

A II. Koháry István Alapiskola igyekszik minél több olyan lehetőséggel élni, melyek hatékonyabbá tehetik az oktatást. Ezek közé tartozik az iskola technikai felszereltségének fejlesztése, a digitális koordinátor pedagógusokat segítő munkája, valamint a pedagógiai asszisztensek bevonása az oktatói-nevelői munkába.

Az iskola 2021-ben kapcsolódott be az EU által támogatott edIT Nemzeti Projektben belül megvalósuló Digitális felszereltség nevű programba, mely az iskola digitális állapotának felméréseivel indult: az iskola vezetése, valamint a pedagógusok és diákok is kérdőíveket töltöttek ki. Ennek alapján a Kohárysuli 2022-ben beadhatta kérvényét a pályázati kiírásra, mely szerint notebookokat kérhetett pedagógiai alkalmazottai és szakszolgálati dolgozói részére, az alsó tagozatos pedagógusokat kivéve. A 2023-ban megérkező 34 notebook mellé a pályázati kiírás értelmében a tanulók létszámának arányában 36 tablettet is kapott az iskola, amelyeket kizárólag a diákok használhatják a tanórák során.

2021-től Fazekas Csaba informatikatanár személyében digitális koordinátor segíti az iskola digitalizációjának fejlesztését. Szakmai segítséget nyújt tanár kollégáinak az interaktív táblák használatában, egy-egy konkrét tantárgyhoz köthető speciális szoftverek keresésében, ajánlásában és alkalmazásában, kisebb technikai problémák megoldásában. Felméri az iskola technikai felszereltségét, valamint az igényeket is, melyek alapján a digitális eszközök téra bővíthető. Részt vesz digitális fejlesztést célzó pályázatok kidolgozásában: kiválasztja, beszerzi a szükséges digitális eszközöket. A pedagógusok számára digitális technológiákkal kapcsolatos aktualizációs képzéseket vezet, valamint belső képzéseket tart tanár kollégáinak, pl. az EduPage folyamatosan megújuló és bővülő eszköztárának használatával kapcsolatban.

A Koháryban 2007 óta segítik a pedagógu-

sok munkáját asszisztensek. A 2023/2024-es tanévben az iskolában 6 pedagógiai asszisztens dolgozik. Minden olyan osztályban segítséget nyújtanak, ahol azt a szülők vagy pedagógusok igénylik. 23 sajátos nevelési igényű gyermekkel foglalkoznak, akiknél írással, olvasással, számolással vagy helyesírással kapcsolatos zavart állapítottak meg, de van közöttük egyéb akadályoztatással vagy egészségügyi problémával élő tanuló is. Rajtuk kívül az asszisztensek munkája más, nem diagnosztizált gyermekekre, illetve az egész osztályközösségre is irányul. Az inkluzív oktatás lényege ugyanis éppen az, hogy minden gyerek egyenlő esélyeket, és igényeinek megfelelő, személyre szabott képzést kapjon.

A Koháryban az individuális oktatási forma a leggyakoribb, mely osztályon kívül zajlik, egy-egy konkrét tantárgyra vagy tananyagra fókuszálva a gyakorlást. Előfordul azonban a tantermi asszisztensi munka is, amikor az asszisztens a tanórán támogathatja a tanárt a differenciált oktatásban, különböző munkaformák és módszerek alkalmazásánál (pl. csoportmunka során), amikor flexibilisen megoszthatják egymás között a feladatokat. Az asszisztensi munka célja ugyanis nem a tanulók önállóságának korlátozása, a fölöttük való állandó bábáskodás, hanem éppen ellenkezőleg: olyan tanulási szokások, módszerek és technikák elsajátítása, melyeknek köszönhetően a tanulók fokozatosan képesek lesznek segítség nélküli, önálló munkára.

Koháry AI

Nagykövet látogatott a városba

Január 15-én, hétfőn Fülekre látogatott Bajogh Csaba, a Magyar Köztársaság nagykövete és Bárkányi József, a nagykövetség besztercebányai konzulja. A városházán találkoztak Agócs Attila polgármesterrel és Visnyai Attila alpolgármesterrel, ahonnan a Várfelső utcai Magyar Házba vonultak át. Együtt látogatták meg a Koháry-kúriában a Szlovákiai Magyar Cserkészszövetség 47. Koháry István csapatának tagjait is, akiknek a közelmúltban a magyar kormány támogatásával sikerült felújítaniuk a leromlott állapotú kúria homlokzatát.

kmk

Karácsonyi szeretet egy dobozban

Karácsony az év legszebb időszaka, sajnos nem mindenkinek jelenti az ünnepi készülődés ugyanazt az örömteli várakozást. Sokan élnek nélkülözésben, sokaknak az ünnep egy újabb küzdelmes napot jelent ajándékok nélkül. Ebben az évben szerettük volna szembé tenni a karácsonyt nehezebb körülmények között élő családoknak, főképp a gyerekeknek. A Pro Gaudio Polgári Társulás a Daxner Utcai Óvoda kollektívájának segítségével gyűjtést szervezett, igyekeztek minél több jótékonykodni vágyó szülőt, ismerőst bevonni. Az egy hónapon át összegyűlt játékokat, ruhákat, cipőket, édességeket a város szociális munkása

által kiválasztott családok kapták meg. Az átadás nagyon kellemes hangulatban, a Daxner Utcai Óvoda épületében valósult meg, ahol bizony szem nem maradt szárazon, örömkönnyek hullottak mindkét fél oldalán. Ezúton is szeretnénk megköszönni minden egyes szülőnek, óvónőnek és a város szociális munkásának az adományokat és a segítséget abban, hogy ez az egész létrejöhessen. Reményeink szerint ez egy szép hagyomány kezdete lesz.

Bóna Vivien

Le Giang Patrik kupája

Január 11-én a Papréti Szlovák Tannyelvű Alapiskola tornatermében rendezték meg a nagy népszerűségnek örvendő futballtornát a füleki alapiskolák felső tagozatos diákjai részére. Hivatalosan ez a negyedik évad (az első nulla volt), immár ötödik alkalommal négy csapat küzdött meg a torna vándorkupájáért, amely az iskola egykori diákjáról kapta a nevét. Patrik Le Giang fiatal labdarúgó - kapus, aki már sok helyen megfordult játékosként Szlovákiában és Csehországban egyaránt - ezek közül a leghíresebbek Zsolna, Nagymihály (Michalovce), Pohronie és a Bohemians Praha vagy Karviná volt - vietnami gyökereinek köszönhetően jelenleg Ho Si Minh - város futballklubjának kapusa, ezért az idei tornán személyesen nem vehetett részt.

Facebook-videóüzenetet küldött iskolájának és a versenyző csapatoknak biztatás céljából, valamint ígéretet tett, hogy a következő tornán már jelen lesz. A bajnokság kezdetektől fogva nemcsak az ő nevét viseli, hanem Patrik biztosítja minden alkalommal a nyereményeket is, ezúttal sem volt hiány a győztes kupákból. Köszönet illeti a Kvapky rosy Polgári Társulást és a Papréti Alapiskolát, amely tárgyi jutalmakat vásárolt a legjobb részére, így díjban részesült a legjobb góllövő, kapus és játékos is.

Minden mérkőzés 2 x 12 percig tartott, a csapatok mindenki mindenki ellen rendszer alapján küzdöttek meg. A torna győztese a II. Koháry István Alapiskola csapata lett, második helyen az Iskola Utcai Alapiskola diákjai végeztek, a harmadik helyezést a Mocsáry Lajos Alapiskola érte el, a negyedik helyet pedig a rendezvényt szervező Papréti Szlovák Tannyelvű Alapiskola diákjai szerezték meg.

ic, ford.: dk

A tekézők ismét a Polgármesteri Kupáért versengtek

A hogy az előző években, úgy idén is sporte-
A seménnyel kezdődött a rendezvények sorozata Füleken. Az újról, Polgármesteri Kupáért vívott teketorna már harmincéves tradícióra tekint vissza. A januárban megrendezett versenyen 21 szlovákiai és magyarországi csapat 84 játékosa vett részt, köztük regisztrált játékosok, amatőrök, szeniorok, fiatalok és különböző korosztályú nők.

A három napig tartó torna január 6-án tetőzött. A tekepályán ünnepi és már-már családias hangulat uralkodott. Az érkező csapatokat könnyű uzsonna és finom, bográcsban készült babgulyás várta. A tekeosztály elnöke, Flachbart Ladislav kiemelte a várossal, a képviselőkkel, az FTC PT vezetőségével és a Közhasznú Szolgáltatások dolgozóival való kiváló együttműködést. „Köszönöm a városvezetésnek, a polgármesternek és a képviselő-testületnek, hogy a költségvetés jóváhagyása során a sportra is gondoltak, mi pedig igazán elégedettek lehetünk. A múlt év során sikerült kedvezőbb körülményeket teremtenünk a játékosaink és az ellenfelek számára biztosított körülményeket, a meglévő ablakokat műanyag ablakokra cseréltük, valamint egyéb javítási munkálatok mentek végbe. Köszönjük a Közhasznú Szolgáltatások igazgatójának és alkalmazottainak, akik minden szabad percet kihasználva segítségünkre voltak a számunkra fontos munkák során. Továbbá hálás vagyok mindenkinek, akik részt vállalnak abban, hogy ezt a tornát minden alkalommal sikerül megszerveznünk, a női és férfi játékosainknak, akik folyton találnak időt a reprezentálásra és a segítségnyújtásra is, valamint mindig számíthatunk rájuk.

Ahhoz, hogy előre tudjunk lépni, szükségünk van erre az összetartásra és együttműködésre.”

A torna kiértékelése során a Šimon Alexander, Kluka Róbert, Knapp Damián és Kojnok Milan összeállítású hazai „A” csapat örülhetett a győzelemnek, amely összesen 2423 tekebabut döntött le. Mögöttük a salgóbátonyiai végeztek (2309 tekebabu), a harmadik helyet pedig a hazai FTC „C” csapata szerezte meg 2293 ledöntött tekebabuval. Egyéni kategóriában Šimon Alexander (FTC „A” csapat) győzött 652 babuval. Második helyen a salgóbátonyi Telek Tamás végzett (626 tekebabu), a bronzérmes pedig Baláz Attila, az FTC „C” csapatának játékosa (619 tekebabu) szerezte meg.

Jó eredményeket értek el a helyi serdülők is, akiknek sikerült a dobogó mindhárom fokára felállni - Knapp Damián (602 tekebabu), Kluka Róbert (586 tekebabu) és Kovács Patrik (584 tekebabu). A nők kategóriájában változatosabban alakult az eredmény, az aranyérmes a jolsvai (Jelsáva) Đuricová Michaela (540 tekebabu) szerezte meg, mögötte végzett a zsarnóci (Žarnovica) Lavrov Dominika (516 tekebabu), a hazai Happy Team játékosa, Babelová Magdaléna (508 tekebabu) pedig harmadik helyezést ért el. További eredmények az FTC - Tekeosztály Facebook-oldalán találhatóak.

Az FTC Tekeosztálya minden játékosának jó egészséget, pontos dobásokat, sok sikert és elégedettséget kívánunk a 2024-es évben a sportban és a magánéletben egyaránt. Dobásra fel!

Cíferová Iveta, ford.: dk, dp

Újdonságok a ŠK Novohrad Egyesületnél

Itt az új év és vele együtt sok újdonság is. Elsősorban szeretnénk bejelenteni, hogy a klub az alábbi különböző aktivitásokkal fog bővülni:

TURISZTIKA, amit ILLÉS ZOLTÁN fog vezetni. Havi egy alkalommal rendszeresen vezetett túrákat szervezünk a környékre, amelyekről a közösségi hálón esemény kiírásával időben értesíteni fogunk mindenkit. A túrához bárki csatlakozhat és annak is örülni fogunk, ha a klubtagok száma is növekedni fog. Reméljük, hogy ez az aktivitás sikeres lesz, bátran ajánljuk gyerekeknek és idősebbeknek is. Érdeklődés esetén szívesen regisztráljuk a klubot a Szlovák Turisták Klubjába (Klub Slo-

venských Turistov).

KERÉKPÁROZÁS, ennek a felelőse MARIAN ŠIMON lesz. Itt szintén Facebook-eseményen keresztül fogjuk tudatni, mikor lesznek a közös tekerések, úton vagy terepen. Szintén bárki csatlakozhat, akinek kedve van és szeretne közösen biciklizni valamire. Ennek célja a kerékpáros közösség erősítése a környéken, új útvonalak megismerése és esetleg közös részvétel kerékpárversenyeken is.

Ebben az évben is örülhetünk a Füleki Vár-futásnak, amire szeptemberben kerül sor. A csapat már dolgozik a szervezésén, egy sor újdonsággal is készülünk, amelyek majd gazdagítják a sportéletet. A továbbiakban is lesz-

nek rendszeres futóedzések, PÉTER MARIKA vezetésével, minden szerdán és pénteken. Szívesen látunk új tagokat is. Az edzésen a futók szintjéhez mérten állítjuk össze az edzést, esetleg kisebb csoportokba osztva edzünk a futók kondíciója és tempója szerint, így egymást tudják motiválni a tagok. Az edzéseket szintén Facebook-eseményen keresztül hirdetjük meg. Hamarosan véget ér a Téli kihívásunk, a Winter Challenge, ahol már csak a februári útvonalak vannak hátra. Az útvonalak lefutása után minden szorgalmas futó megkapja a megérdemelt jutalmát (azok, akik hivatalosan bejelentkeztek).

Több egyéb ötletünk is van a jövőt illetően, mindenről időben tájékoztatni fogunk.

ŠK Novohrad Egyesület, ford.: dk

Impresszum

Füleki Hírlap – ingyenes önkormányzati havilap

SZK KM reg. sz.: EV 3379/09

ISSN 1336 65 21

Kiadja és terjeszti: Füleki Városi Hivatal, Városháza u. 25., 986 01 Füle. STAT. SZ.: 00316075, tel./fax: 047/4381001, e-mail: mesto@filakovo.sk

Nyomatja: Alfa print s.r.o., Robotnícka 1/D, 036 01 Martin

Megjelenik 3700 db példányszámban a hónap utolsó napján.

Minden szerzői jog fenntartva. A szövegek, fotók és grafikák bármilyen további terjesztése csak a kiadó írásos jóváhagyásával lehetséges. A kiadó nem felel a megjelentetett hirdetések tartalmáért és hitelességéért, sem az esetlegesen okozott károkért. Lapzárta a hónap 15. napján. A szerkesztőség fenntartja a jogot arra, hogy a lapzárta után érkező cikkeket nem közli. A többi cikknél fenntartja a jogot arra, hogy azokat szükség esetén lerövidíti, átszerkeszti vagy nem is közli. Névtelen szerzőtől származó, becsmérlő és politikailag elkötelezett cikkeket nem közlünk.

Szerkesztőség

Főszerkesztő: Mgr. Mikuš Kováčová Klaudia (kmk), e-mail: tlacove@filakovo.sk

Főszerkesztő-helyettes: Mgr. Tóth Éva (et), e-mail: eva.tothova@filakovo.sk

Szerkesztő: Cíferová Iveta (ic), e-mail: iveta.ciferova@filakovo.sk

Grafikus: Mgr. Mikuš Kováčová Klaudia, e-mail: tlacove@filakovo.sk

Fordítók: PhDr. Ardamica Zorán, Ph.D. (za), Mgr. Deák Szőke Lucia (dszl), Bc. Pócsaová Denisa (dp), Mgr. Kováčová Diana (dk)

Szerkesztőbizottság: Mgr. Mikuš Kováčová Klaudia (elnök), Mgr. Tóth Éva (et), Cíferová Iveta, Ing. Kerekes László, Oroszová Margita, Szvorák Emese, Cirbus Vladimír

Együttműködnek: Városi Művelődési Központ (VMK), Nógrádi Turisztikai Információs Központ (NTIK), Füleki Vármúzeum (FVM)